

de Salvatoriaan

Nieuwsbrief San Salvatorgemeenschap Den Bosch

nr. 49 september 2019

Elk blad ademt de boom tot leven
GEMEENSCHAP SAN SALVATOR
geworteld in de Bijbelse traditie
gedragen door vriendschap
verbonden in liefde
het leven vierend

Team zijn in je eentje - uit het pastoraatsteam

Met het vertrek van Ard Nieuwenbroek bestaat het pastoraatsteam van de San Salvator uit één persoon, namelijk ondergetekende. Het is best ingewikkeld om in je eentje een team te zijn.

Dit is geen ideale situatie, dat weten we allemaal, maar het is nu wel de realiteit. Natuurlijk wordt er nagedacht over mogelijkheden voor de toekomst.

We willen allemaal dat San Salvator een gemeenschap blijft waar we vieren, bezinnen en de wereld een beetje mooier maken.

Hoe we dat met elkaar kunnen blijven doen is een spannende en uitdagende vraag.

Uitdagingen zijn we als San Salvator nooit uit de weg gegaan, dus ik heb er alle vertrouwen in dat we onze weg richting toekomst wel vinden.

Franneke Hoeks

help de Salvatoriaan

U leest de 49ste Salvatoriaan. In november verschijnt het 50ste exemplaar. Een bijzondere mijlpaal. Eind van het jaar zal Ton van Iersel de redactie verlaten. De redactie wordt dan wel heel erg minimaal. We zijn op zoek naar mensen die de nieuwsbrief mee willen dragen. Dat is niet zomaar een vraag, maar een dringende oproep. **Zonder redactieleden geen nieuwsbrief!!!** De 50ste nieuwsbrief kan toch niet de laatste zijn? Dus vind jij schrijven leuk, houd je van communicatie en wil je iets voor de San Salvator betekenen... neem contact op met Franneke Hoeks (sansalatorgemeenschap@franneke-hoeks.nl)

Stand van zaken pastoraatsteam

In de laatste Salvatoriaan hebben wij toegezegd u op de hoogte te houden van de gang van zaken in het pastoraatsteam. Sinds de zomer is Franneke Hoeks hiervan het enige lid.

In een gesprek met Franneke en het bestuur is besloten om een begeleidingscommissie in het leven te roepen. Deze commissie zit eens per maand met Franneke om de tafel. Tijdens deze gesprekken heeft Franneke de mogelijkheid te reflecteren op haar werkzaamheden. Zij kan dilemma's voorleggen, ervaringen delen en er kan feedback gevraagd worden. Op deze manier zorgen we ervoor dat Franneke minder het gevoel heeft er alleen voor te staan.

De commissie heeft dan ook tot taak Franneke te ondersteunen in haar werk door gesprekspartner te zijn.

De commissie gaat niet zelf uitvoerende werkzaamheden op zich nemen. Deze commissie is voorlopig ingesteld voor de periode van een werkjaar.

De commissie bestaat uit Truus van Kaam, Gepke Kerssen, Maria Claessens, Wilton Desmense, Hans Waegemakers en ondergetekende namens het bestuur. Wij zijn blij met de bereidheid van deze groep om gesprekspartner van Franneke te zijn.

Tijdens het komende werkjaar zullen we bekijken of het mogelijk is te komen tot versterking van het pastoraatsteam. Nadenken over hoe we het werk binnen de gemeenschap structureel anders organiseren wordt in dit denkproces meegenomen.

Jos de Ridder, voorzitter bestuur SSiB

5 oktober Regenboogviering

Op 11 oktober a.s. is het weer **Coming Out Dag**. Daarom organiseert het Beraad van Kerken ook aan het begin van de Coming Out Week weer een Regenboogviering.

Deze keer op zaterdag 5 oktober, om 16.30 uur in het Stadsklooster San Damiano, Van der Does de Willeboissingel 12 in Den Bosch. Het thema van de viering is:

'all inclusive, ticket to diversity'.

Tijdens de viering zullen diverse voorgangers van verschillende geloofsgemeenschappen een bijdrage leveren. Ook vertegenwoordigers uit de LHBTi-gemeenschap nemen tijdens de viering een bijzondere plaats in. In de viering maken we een reis en vieren we diversiteit en inclusief denken en doen.

Het koor Melodiek van de San Salvatorgeloofsgemeenschap, o.l.v. Hans Waegemakers zal de viering en samenzang muzikaal ondersteunen. Yente van Hulst zal als solist enkele liedjes zingen en ook van de aanwezigen zal een actieve inbreng worden verwacht.

Alle kerken, kerkelijke denominaties, geloofsbevingen en inwoners van 's-Hertogenbosch zijn van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de Regenboogviering en inclusiviteit en diversiteit met elkaar te vieren. Na afloop van de viering is er gelegenheid om, onder het genot van een drankje, elkaar te ontmoeten en na te praten.

Hoe vertalen we bijbelverhalen naar de belevingswereld van kinderen?

Welke creatieve vorm kunnen we verzinnen om 'pesten' bespreekbaar te maken?

Welke bijbelverhalen kunnen we als inspiratie gebruiken, als we het over reclame en over nepnieuws willen hebben?

Hoe leg je uit wat bidden is?

Welke binding willen we als Kinderkerk met de 'grote mensenkerk'?

We zoeken nieuwe werkgroepleden voor de werkgroep Kinderkerk!

We komen 3 of 4 keer per jaar bij elkaar, om thema's en inhoud van de vieringen te bespreken.

Ook staan we voor de uitdaging hoe we onze Kinderkerk vorm willen blijven geven in de toekomst.

Kinderkerk wordt eens per maand gevierd. Bij toerbeurt is een werkgroep lid aanwezig om de voorganger te ondersteunen.

Welke ouder, kerkganger of geïnteresseerde komt ons team versterken?

Bij vragen of aanmelding: esther.tetteroo@yahoo.com

In de laatste Salvatoriaan stond een artikel onder de titel **'Verweesd in de San Salvator'**. Het bestuur heeft dit artikel ook gelezen. Het artikel heeft meerdere reacties opgeleverd. Bijgaand willen wij aan alle lezers van de Salvatoriaan onze reactie geven op dit artikel.

Als geloofsgemeenschap geven wij elke week aan dat iedereen welkom is.

Dan mag men ook verwachten dat wij het betreuren als mensen zich minder herkennen in onze vieringen.

Het staat een ieder ook vrij inhoudelijk te reageren op vieringen.

Maar voor ons als bestuur staat daarbij de toon waarop dit gebeurt en de woordkeuze waarmee dat ingevuld wordt wel voorop. Dat dient respectvol te zijn. Gebleken is dat een aantal voorgangers zich aangesproken voelt, zonder dat het hen duidelijk wordt wat met het artikel beoogd wordt.

Inmiddels hebben wij een schrijven ontvangen van een aantal mensen die naar aanleiding van genoemd artikel bijeen zijn geweest.

Wij waarderen hun betrokkenheid bij de vieringen bijzonder. Het bestuur zal eind september dit schrijven bespreken.

Daarop vooruitlopend kan nu al gezegd worden dat het bestuur altijd bereid is de dialoog aan te gaan.

In de San Salvatorgemeenschap hechten wij aan een open gedachtenvorming. Bij gesprekken over de inhoudelijke koers van de gemeenschap moet elk lid kunnen meedoen.

In de dialoog zal het bestuur altijd naar verbinding zoeken.

In het voorgangersoverleg is het schrijven inmiddels ook besproken. Het bestuur heeft het volste vertrouwen in onze voorgangers en in het voorgangersoverleg. Voor de inhoud van de vieringen zijn zij verantwoordelijk. Wij hebben onlangs in een brief aan de voorgangers dit vertrouwen nadrukkelijk uitgesproken.

Namens het bestuur SSiB,
Jos de Ridder

Vredeswandeling op zondag 22 september

Zondag 22 september a.s. wordt voor het tweede jaar op rij een 'Vredeswandeling' gehouden in 's-Hertogenbosch. Het motto van deze wandeling is: 'Vrede verbindt over Grenzen heen'.

De wandeling wordt georganiseerd door de Ambassades van de Vrede, Platform Religie en Levensbeschouwing en door het Beraad van Kerken Den Bosch.

In de route zijn o.a. opgenomen een moskee, een voormalige synagoge en een kerk. Maar ook publieksplekken als de Parade en de Markt doen mee.

Waarom organiseren we deze wandeling in ons land, in onze vreedzame stad?

Omdat er de laatste jaren in onze samenleving een stemming gekweekt wordt die groepen tegen elkaar opzet. Grimmige taal, in de media, rond verkiezingen, over alles wat vreemd is. Men spreekt over tweedeling: rijk en arm, wit en gekleurd.

Maar ook omdat er internationaal veel reden is ons zorgen te maken over de vrede: ontwikkeling en tests van nieuwe vernietigingswapens door Noord-Korea, Rusland en Amerika.

Er worden wapens gemaakt en verdragen beëindigd. Er wordt niet meer gepraat, alleen van afstand bedreigd.

Ook een handelsoorlog lijkt niet ver meer.

Door mee te wandelen, bemoedigen we onszelf en elkaar. We reiken een hand naar de vreemde en vice versa. We zien dat ook anderen zich zorgen maken.

Hoe meer wandelaars, hoe beter, des te sterker het gevoel: je staat niet alleen in je verlangen naar vriendelijkheid, begrip en verdraagzaamheid.

Over grenzen heen betekent een oproep tot respect, tot verkenning van de ander, tot over je grenzen kijken en jezelf laten verrijken.

Wandel mee.

Start 14.00 u. bij de Marokkaanse Moskee aan de Vogelstraat. Einde 17.00 u. op de Markt bij het Vredestapigt.

Contact:

www.platformdenbosch.nl/secretariaat

Onze vader

Dit najaar vinden er nog twee bezinningsavonden over het Onze Vader plaats.

U bent van harte welkom om een keertje mee te doen.

Iedere avond kan afzonderlijk gevolgd worden.

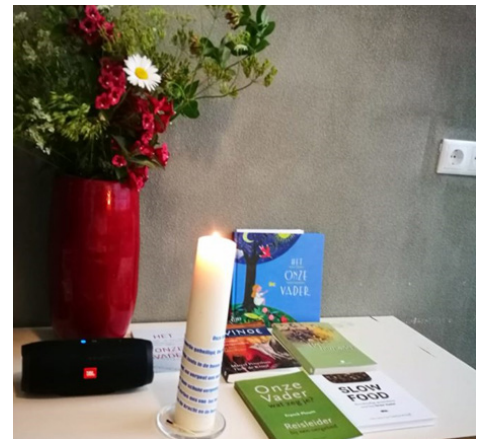
De inzichten van de avonden worden vertaald naar een viering.

U bent welkom in Ordune, Schaarhuispad 131 (ingang aan de Ketsheuvel). Iedere avond begint om 19.30 uur.

Rond 21.00 uur sluiten we de bijeenkomst af.

Het is fijn als u even laat weten dat u komt.

Dat kan door een mailtje te sturen naar info@sansalvatorgemeenschap.nl.

De thema's voor de volgende bijeenkomsten/vieringen zijn:

dinsdag 24 september:

'en leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van het kwade'

Viering 20 oktober

woensdag 13 november:

'want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen'

Viering 1 december

GELEZEN

In deze rubriek een tekst die gelezen is in de krant of anderszins.
Aan u de mogelijkheid hierop te reageren in de SALVATORIAAN !

De Trouw 11-09-2019

AFSCHEID VAN PAX

Jan Gruiters: 'Stem kerken over vluchtelingen moet luider zijn'

Hans Marijnissen en Stijn Fens

De Nederlandse kerken moeten zich veel actiever opstellen in het politieke debat over vluchtelingen en minderheden. "Als de menselijke waardigheid in het gedrang komt, heeft de kerk de morele plicht zich daarover uit te spreken", zegt Jan Gruiters, de vertrekkend voorzitter van de Nederlandse vredesbeweging Pax. In Pax zijn Pax Christi en het IKV opgegaan.

Volgens Gruiters is er grote behoefte aan zo'n moreel leiderschap, en laten de kerken het op dat vlak afweten. "Een meerderheid van de Nederlanders voelt zich niet thuis in het gepolariseerde debat van nu. Een meerderheid vindt ook dat vluchtelingen niet op straat hoeven te slapen. Laat de kerk die stem vertolken."

Gruiters zegt vandaag in een afscheidsinterview in deze krant dat vredesvraagstukken eigenlijk tot het hart van de kerken dienen te behoren. Die moeten daarom vaker hun mond opendoen en present zijn in het politiek debat. "Ze hoeven geen onderdeel te worden van de politiek, maar ze mogen zich wel meer in het publieke debat mengen." Vooral ook omdat vraagstukken rond oorlog en vrede veel meer dan

vroeger zijn verknoopt met de eigen samenleving. Wat er in Syrië gebeurt, zegt hij, heeft door de komst van vluchtelingen, de angst voor terreur en verlies van eigen identiteit invloed op het samenleven binnen onze steden en dorpen.

"Naast de polariserende krachten van Baudet en Wilders zijn er verbindende krachten nodig die zich eens positief over vluchtelingen en islam uitlaten. Dat mogen de kerken luider doen." Lokaal gaat dat volgens Gruiters soms goed, zoals in de Haagse Bethel-kerk die kerkasiel aanbood, maar landelijk moet de kerk actiever positie innemen.

Gruiters: "Ik heb Pax vaak vergeleken met een karavaan die door de tijd heen trekt, in het spoor van een oude vredesdroom. Dat is een bescheiden maar hoopgevend beeld. Bescheiden, omdat het erkent dat er voorgangers zijn geweest en dat je altijd op hun schouders staat. Hoopgevend, in het besef dat die karavaan ook doortrekt. Wij zijn niet de eigenaar, maar tijdelijk een onderdeel. Die karavaan trekt verder, ook zonder ons."

DE VERDIEPING 617
Mister Pax stapt uit de karavaan

WERELDWIJD -WEB

WERELDWIJD snuffelde in sites en nieuwsbrieven van over de gehele wereld naar feiten, meningen en ervaringen van mensen, groepen of organisaties die interessant, leuk, triest of juist bemoedigend zijn, maar die soms de krantenkoppen niet halen.

De Olympische medailles van oude mobieltjes

In 2020 vinden in Tokio de Olympische Spelen plaats. Het Olympisch comité wil een duurzaam signaal afgeven en de medailles voor de Spelen laten maken van edelmetaal uit afgedankte mobiele telefoons.

Voor 1 gram goud heb je zo'n 35-40 smartphones nodig. Voor een gouden medaille (die in werkelijkheid voor 92,5 % uit zilver bestaat) zijn ongeveer 240 smartphones nodig.

Voor 1 gram zilver zijn maar liefst 1800 oude telefoons nodig. Dat betekent dat voor een zilveren medaille meer dan 130.000 mobieltjes nodig zijn.

De organisatie Solidaridad juicht dit initiatief toe en is blij met de aandacht vóór en de transparantie óver de herkomst van de beide edelmetalen. Maar zij kijkt ook uit naar medailles die ervoor zorgen dat ook de mijnwerkers zich winnaar voelen.

Bron: nieuwsbrief Solidaridad, augustus 2019

JAPAN

Dialogo mogelijk?

De president van Zuid-Korea, Moon Jae, heeft Kim Jong un, de leider van Noord-Korea uitgenodigd voor de conferentie van Korea met de associatie van naties in Zuid-Oost Azië (ASEAN), die op 25-26 november plaats vindt in Zuid-Korea. Hij probeert hiermee het vredesproces tussen Noord- en Zuid Korea te activeren en de dialoog tussen Noord-Korea en de VS uit het slop te halen.

Moon Jae zegt te willen doorgaan met de dialoog, hoewel de Noord-Koreaanse leider afgelopen jaar steeds gereserveerder is geworden. Hij heeft zelfs het afvuren van luchtraketten rondom het schiereiland verhevigd. 'Maar', zo zegt de Zuid-Koreaanse president: 'Kim Jung heeft ook meermalen herhaald economische ontwikkeling boven nucleaire ontwikkeling te stellen'. De Zuid-Koreaanse president wil, met hulp van andere landen uit de regio, proberen tot concrete afspraken met Noord-Korea te komen.

Bron: Églises d'Asie, augustus, 2019

**ZUID
KOREA**

Verzoening nog ver weg

In augustus 2003 overhandigde de Commissie van Waarheid en Verzoening (CVR) haar eindrapport over de terroristische periode 1980-2000 aan de president van Peru.

Na 16 jaar blijkt dat van verzoening nog niet veel terechtgekomen is. Veel politici zeggen dat hun belangstelling en die van een groot deel van de bevolking meer uitgaat naar economische ontwikkeling en dat onder het mom van verzoening de donkere bladzijde in de geschiedenis snel wordt omgeslagen. Het ontbreekt bij velen aan respect voor de slachtoffers.

Zo blijkt de term 'Intern gewapend conflict' spanningen op te roepen.

DE CVR gebruikte die term om aan te geven dat er tussen 1980-2000 op de meest uitgebreide schaal sprake was van de hoogste vormen van intern geweld sinds het land als zelfstandige staat bestaat.

Met die term werden zowel de acties van de terreurorganisaties Sendero Luminoso (Lichtend Pad) en de MRTA veroordeeld als ook de excessief gewelddadige wraakreactie van de regering Fujimori die veel onschuldige slachtoffers maakte.

>>>>

PERU

>>> Het gebrek aan vooruitgang betreft drie terreinen:

Waarheidsvinding. De staat heeft zich verplicht tot het zoeken, opgraven en identificeren van vermisten. Hierin is nauwelijks vooruitgang geboekt. Hierbij moet opgemerkt worden dat de natuurlijke omstandigheden van het land (oerwoud, bergen, waterrijke rivieren) dit proces ook bemoeilijken.

Ook is nauwelijks moeite gedaan de geschiedenis van de slachtoffers te reconstrueren: wat gebeurde er na hun gevangenneming of hun verplichte samenwerking met de terroristen?

Gerechtigheid. De aanbevelingen van de CVR voor een speciale rechtsgang inzake mensenrechtenschendingen zijn niet doorgevoerd. Er waren/zijn niet voldoende rechtszalen en rechters. Ook kregen verdachten het advies van 'iemand' om niet op de rechtszitting te verschijnen en aan opsporing wordt geen prioriteit gegeven.

Herstelbetalingen. Deze laten op zich wachten, zijn te laag en er wordt geen rekening gehouden met eventuele toekomstige problemen.

Voorlopig blijft de Peruaanse samenleving nog diep verdeeld over haar verleden en kunnen de trauma's nog niet verwerkt gezamenlijk worden.

Bron: Signos, augustus 2019

Voor de 10e keer de **Dag van de Dialoog**! De behoefte aan dialoog is en blijft groot!. De 'Dag van de Dialoog' vindt plaats op 5 en 7 november 2019. Vanuit de centrale gedachte 'de Kunst van het Samenleven' is het thema dit jaar 'Vrijheid'. Op diverse plekken in de stad worden dialoogtafels georganiseerd. Met onbekenden gaat u eten en tijdens de maaltijd gaat u in gesprek over het thema Vrijheid.

Wat zou het leuk zijn als veel Salvatorianen meedoen met dit bijzondere initiatief.

U kunt zich opgeven als deelnemer via www.s-Hertogenboschindialoog.nl

Als San Salvator organiseren wij op dinsdag 5 november een dialoogtafel in Ordune.

Wie zou voor een eenvoudige maaltijd willen zorgen?

Neem dan contact op met Franneke Hoeks (sansalvatorgemeenschap@frannekehoeks.nl)

Bericht Noodfonds Noord

Dit jaar heeft de vakantie-actie € 2400,00 opgebracht. We hebben daarmee 44 mensen, verdeeld over 13 gezinnen, in staat kunnen stellen in de vakantietijd iets leuks te doen.

De uitgaven overtroffen dit jaar ruim het bedrag dat aan giften binnen is gekomen. Gelukkig kon het tekort nog veilig worden aangevuld vanuit het bedrag dat het Noodfonds Noord op de bankrekening heeft staan. Verder blijft er bij het Noodfonds Noord

regelmatig een verzoek binnenkomen om geldelijke hulp, als alle andere ondersteuningsmogelijkheden geen uitkomst kunnen bieden. Fijn dat u de Vakantie-actie heeft gesteund. We hopen deze volgend jaar weer met een gerust hart te kunnen organiseren. In die tussentijd blijven we bezig met onze primaire doelstelling:

het bieden van geldelijke steun aan mensen-in-nood voor wie er nergens anders meer perspectief is.

Over groen en duurzaamheid gesproken

We zijn op zoek naar mensen uit de gemeenschap die het leuk vinden om na te denken over vergroening van de gemeenschap. Wie wil er mee denken over hoe we duurzaamheid en groene theologie in onze gemeenschap vorm kunnen geven?

Dat kan gaan over vieringen en andere activiteiten.

Interesse?

Neem contact op met Franneke Hoeks (sansalvatorgemeenschap@frannekehoeks.nl)

Op stilte-meditatie

De vakantieperiode is weer voorbij. Dus is er weer iedere zondag een Stiltemeditatie van 10 tot 10.25 uur, voorafgaand aan de viering..

‘Waarom zou ik meedoen met een stilte-meditatie?’

Doorgaans doen we de hele dag van alles en hebben/nemen we geen tijd om echt stil van binnen te worden. In je eentje is dat vaak ook moeilijk. Als je in een groep bent gaat dat veel makkelijker, is onze ervaring. Dus je bent van harte welkom om het eens te ervaren. Wie weet doet het je goed.

Er is iemand die de meditatie leidt, er is een -korte- inleidende tekst of gedicht.

Daarna is het stil en kun je die tekst op je in laten werken. Je wordt rustig door heel simpel je adem te observeren.

Mocht je dit goed bevallen en lijkt het je leuk om het meditatieteam te komen versterken en af en toe ook eens de stiltemeditatie te willen leiden, dan ben je van harte welkom!

Je kunt dan contact opnemen met Jeanne Bernsen of Maria Vermeer.

Kledinginzameling op zaterdag 5 oktober

Kledinginzameling op zaterdag 5 oktober a.s..

Onlangs kwam in het nieuws dat bij de kledinginzameling in de containers, die bij de afvalverzamelplekken van de gemeente staan, soms zelfs huishoudelijk afval zit..... Vaak zitten ze zo vol met dit afval dat de zakken bovenop de container gezet moeten worden.

Waarom deze inleiding? In de bijna vijftig jaar dat de San Salvator aan deze inzameling meewerkt, hebben we nog nooit een melding gehad over ondeugdelijke inhoud van het aangeboden. Hiermee wil ik zeggen dat wij de zakken ‘betrouwbaar’ aangeleverd krijgen. Dank daarvoor! Tevens wil ik aangeven dat ook bruikbaar huishoudtextiel, gordijnen en schoenen (twee aan twee aan elkaar gebonden) afgegeven kunnen worden.

Er wordt steeds meer om gedragen kleding gevraagd. Hetgeen betekent dat onze inzameling ook financieel meer oplevert! **De opbrengst van deze landelijke actie van Mensen in Nood gaat dit keer naar slachtoffers van de hongersnood in Jemen.**

Op zaterdag 5 oktober a.s. is de inname in de hal en bij goed weer buiten bij ons inloophuis Ordune, Scharhuispad 131 van 10 tot 14 uur. Als je tijd hebt, blijf dan even voor een kopje koffie of thee. We zorgen dat die klaar staat.

Problemen met het afgeven? Neem dan contact op met Frans Hoytink. Tel 073 6444837
Dank voor je bijdrage mede namens alle andere medewerkers.

Frans Hoytink

Viering op zaterdag 31 augustus 2019 in Cello

Het was een zinvolle en mooie viering, die goed was voorbereid. Er zat voor mij een nieuw element in, nl.: een gesprek met de aanwezigen, ongeveer 15 mensen. Over dat gesprek gaat dit stukje.

Het gesprek werd gevoerd na het voorlezen van een verhaal van Toon Tellegen. Dat verhaal ging over de eekhoorn en de mier die elkaar bijzonder van dienst wilden zijn en daar heel goed in slaagden.

Corrie Dansen, voorgangster, leidde het gesprek in. Ze wilde het thema 'dankbaarheid' aan de orde stellen en vertelde zelf over haar dankbaarheid voor een schoonheids-ervaring in de zomervakantie in een Franse streek. Zij nodigde de aanwezigen uit om iets te zeggen over eigen ervaringen van dankbaarheid.

De reacties waren uiteraard heel verschillend. Maar twee dingen kwamen toch wel naar voren.

Ten eerste dat dankbaarheid in verband werd gebracht met mooie dingen die je toevallen, die je overkomen.

Ten tweede dat dankbaarheid in verband werd gebracht met dingen die je zelf tot stand kunt brengen.

Ik heb in de viering gevraagd of iemand bij dankbaarheid wilde verwijzen naar God. Want niemand had daarover gesproken.

Overigens werd God in deze viering herhaaldelijk genoemd, in de liederen 'Dank u' en 'Waar vriendschap heerst en liefde', voorts in het Onze Vader en in het tafelgebed.

In de reacties op mijn vraag werd een verband met God niet gelegd. Dat vond ik opmerkelijk.

Wel werd dankbaarheid in verband gebracht met iets wat groter is dan jezelf, met een dragende, religieuze grond, met verwondering en mysterie, maar ook met je eigen inspanningen die tot succes geleid hebben.

Ik denk dat veel mensen bij God een vraagteken zetten en er vervolgens zelf woorden voor zoeken omdat de ervaring daarom vraagt. Muziek past hier volgens mij goed bij omdat ze abstract is, zonder tekst.

Door de verschillende reacties komt de uitdrukking 'met de genade meewerken' bij mij op. Genade, opgevat in de christelijke theologie als een goddelijke activiteit, is wellicht een woord dat iemand tegenwoordig niet gemakkelijk in de mond neemt, evenmin als het woord God. Maar ik denk dat de uitdrukking wel verstaan kan worden.

De hierboven genoemde reacties lijken erin samengevat te worden.

Maria Werner, september 2019

BIJZONDERE MOMENTEN

Piet Reus	geboren 9 augustus 1942	overleden op 30 juni 2019
Piet Dijkstra		overleden op 6 juli 2019
Marga Batterman	geboren 7 februari 1930	overleden op 8 juli 2019
Hanneke Luxemburg	geboren 29 september 1963	overleden op 11 juli 2019
Jo Schrieks-Adriaenssens	geboren 5 maart 1930	overleden 27 juli 2019

We wensen alle nabestaanden heel veel sterkte toe.

kerkproeverij 2019

In het weekend van
28 en 29 september
wordt de 'Kerkproeverij'
georganiseerd.

Kerken nodigen actief
mensen uit om
een keertje een viering
of dienst bij te wonen.

Wie nodigt u uit
om een keertje mee te gaan naar de
San Salvator?

Aanmelden Eerste Communie

De San Salvator geloofsgemeenschap organiseert op **woensdag 23 oktober** van 20.00 tot 21.30 uur een informatieavond over de Eerste Communie voorbereiding.

De bijeenkomst vindt plaats in de ontmoetingsruimte van de San Salvator in Ordune, Schaarhuispad 131 in Den Bosch.

Ordune bevindt zich op de kruising met de Ketsheuvel. De ingang bevindt zich aan de zijde van de Ketsheuvel.

U maakt kennis met Franke Hoeks die het communieproject zal begeleiden, ziet diverse materialen die worden gebruikt en u kunt uw kind ter plekke inschrijven.

De voorbereidingsbijeenkomsten zelf vinden plaats op zaterdagochtend van 10.00 tot 12.00 uur van medio januari tot half mei 2019.

De kosten voor de 1e Communievoorbereiding bedragen 50 euro. Als u niet op de bijeenkomst kunt komen, kunt u uw kind aanmelden via

info@sansalvatorgemeenschap.nl
of even bellen met 06 48 64 55 07.

INSPIRATIE

Behalve met Salvatorianen deel ik mijn kerkelijke betrokkenheid graag met andere gelovigen en andersgelovigen. Als me dan gevraagd wordt wat wij voor een gemeenschap zijn, antwoord ik graag dat wij geen deel meer uitmaken van de Rooms-Katholieke kerk, omdat wij de boodschap van Jezus belangrijker vinden dan de regels van de bisschop.

Wat is voor mij dan die boodschap van Jezus? De kern waar het hele Evangelie, de Blijde Boodschap, om draait is naar mijn idee het best verwoord in het antwoord van Jezus als hem gevraagd wordt: 'Wat is het hoogste gebod?'

Jezus antwoordt: 'Het eerste en hoogste gebod is: "Heb de Here uw God lief met heel uw hart, uw ziel en uw verstand. En het tweede, daaraan gelijk: "Heb uw naaste lief, gelijk uzelf".'

Dat is de boodschap waarvan ik het hele Evangelie, de hele Bijbel zelfs, doordrenkt zie.

Ik lees het ook in de Psalmen, de Brieven en in De Wet van Mozes, en het is mijn missie in mijn leven.

Ik droom van een wereld waarin ruimte is voor iedereen, met zijn of haar mening, overtuiging en idealen.

Ik droom van een wereld waar iedereen veilig is en voldoende heeft om een waardig leven te leiden. Ik droom van een wereld waarin recht zal gebeuren voor iedereen.

En zo kom ik weer terug bij het begin.

Ik ben blij dat ik deel mag uitmaken van een gemeenschap die de boodschap van Jezus, liefde voor God en voor de naaste, belangrijker vindt dan regels die ons zouden beperken om elkaar hiertoe te inspireren.

Vrede en alle goeds,
Dorine Broekmeulen - van Tilburg

Taize in Helvoirt

Heeft u ook het gevoel dat de ene mens 'nabij' is en de ander veel minder nabij? En sommigen op grote afstand? Wel of niet nabijheid of verbinding voelen met de mensen om je heen schijnt essentieel te zijn voor je gevoel van levensgeluk.

'Ik geloof dat het grootste geschenk dat ik kan ontvangen, is door iemand gezien, gehoord en begrepen worden en door hen geraakt worden. Het grootste geschenk dat ik kan geven, is de ander zien, horen, begrijpen en raken. Als dit gebeurt, voel ik dat ik contact heb gemaakt' zei Virginia Satir, een Amerikaanse psychologe/gezinstherapeute.

Het verlangen naar verbinding kennen we allemaal en ook de weldaad van aandacht. 'Écht luisteren naar elkaar'. In nabijheid en verbinding leven is onze opgave als mens en medemens. En tegelijk de moed voelen voor jezelf op te komen als dat nodig is.

We kunnen ruimte maken om nabijheid te voelen met het grotere geheel, met God via gebed, meditatie, dienstverlenend werk, muziek of op een andere manier. Dan wordt het hele leven een uitdrukking van nabijheid, van verbinding met jezelf en het grotere geheel. Een zegen voor jezelf en de wereld om je heen.

In de Taizéviering van 28 september wordt deze nabijheid vormgegeven in liederen, en teksten en denken we in stilte na over 'Nabijheid'.

Aan deze viering geeft het Taizé-koor met zang- en instrumentale solisten haar medewerking o.l.v. Anton Klerx. U bent allen van harte welkom. Na afloop wordt u een kopje koffie of thee aangeboden. Voor de kinderen is er limonade. Entree is gratis. Achterin staat een mandje voor vrijwillige bijdrage ter ondersteuning van de viering.

Locatie:

H. Nicolaaskerk aan de Kastanjelaan te Helvoirt

Aanvang viering: 19.00 uur

Inzingen om 18.45 uur

Kerk open vanaf 18.30 uur

Inlichtingen: klerx.anton@gmail.com

Nog meer Taizé:

Ook in Den Bosch worden iedere maand Taizé vieringen georganiseerd. Tussen 18.45 en 19.00 uur worden de Taizé-liederen geoefend. Het Taizé-gebed vindt plaats van 19.00-20.00 uur.

Hierna is er gelegenheid om na te praten tot 20:30 uur.

U bent van harte welkom op

Vrijdag 27 september 2019

-Sint-Janskathedraal

(Sacramentskapel)

Vrijdag 25 oktober 2019

-Sint-Janskathedraal

(Sacramentskapel)

Vrijdag 22 november 2019

- in de Grote Kerk

Vrijdag 27 december 2019

- in de Grote Kerk

Meer informatie vindt u op

www.taizeindenbosch.nl

Dienstenveiling 2019

**Start veiling om 18.00 uur in Cello
17.30 uur, soep en broodjes vooraf.
Dus pak uw agenda en zet 'm erin met
rode letters!**

Het zou mooi zijn om op deze 8e veiling samen weer iets moois neer te zetten.

Daarvoor hebben we elkaar nodig: 'Omzien naar elkaar' een van onze prachtige thema's: dat is niet vanzelfsprekend. Daar moet je wat voor doen.

Dan is dit een mooi moment. Laten we elkaar niet teleurstellen, maar stimuleren, motiveren, enthousiasmeren om kavels in te dienen.

Omzien naar elkaar doen we, volgens mij, ook in de dienstenveiling. Aandacht voor elkaar. De ontmoetingen die voortkomen uit de kavels zijn daar sprekende voorbeelden van. Laten we dat vooral blijven doen.

Aan de vooravond van een nieuwe dienstenveiling is het niet ongewoon om terug te blikken en vooruit te kijken. Wat ging er goed en wat kan er beter is steevast een onderwerp bij zo'n moment.

Zo is tijdens de veiling nog even iets veranderen zeker leuk maar blijkt organisatorisch toch wel lastig te regelen. Beter is om tevoren alles goed te checken en ons te houden aan dat wat in de brochure staat. Duidelijkheid in de aangeboden kavels kan ons goed helpen. Hier ligt een mooie uitdaging voor ons allemaal.

In de pauze gaan we geen losse verkopen doen maar echt pauzeren en de trekking van de loterij tot een waar feest maken.

De catering is altijd een bijzondere uitdaging. Hoeveel soep maken we, hoeveel broodjes, hoeveel beleg. Het is altijd een puzzel waarvan op het laatst de stukjes op hun plaats vallen.

Dank je wel aan alle uit de mouwen gestoken armen. Prachtig om te zien.

Ik wens ons een mooie nazomer vol sprankelende ideeën, maar ook een nazomer waarin we blijvend omzien naar elkaar.

Tot en met 22 september heeft U de tijd om ons te verrassen met een leuke kavel!

U weet inmiddels hoe

het werkt: u kunt uw kavel mailen naar: dienstenveiling@outlook.com

Maar ook kunt u een kavelbriefje invullen (deze vindt u op de tafel bij de uitgang) en deze afgeven bij Rosalie de Ridder (of evt. Jos de Ridder, dan komt het ook goed) of bij een van de andere werkgroepleden (zie onderstaand)

Natuurlijk zijn er de vertrouwde elementen zoals: de loterij, soep en broodjes bij binnenkomst en een drankje na afloop van de veiling!

En over de loterij: met ingang van het weekend van 14/15 september is er na elke viering gelegenheid om lotjes te kopen: € 1,- per stuk en bij vijf stuks krijgt u er een extra gratis bij.

Wij wachten met spanning af met welke kavel(s) u ons gaat verrassen!

Namens de werkgroep dienstenveiling,

Cees van Hoof

**laat ons verrassen met een
leuke kavel, kan nog
tot 22 september!!**

De huidige tijd kent een grote opkomst van populistische en nationalistische stromingen. Het lijkt er op dat dit gedachtegoed een rijke voedingsbodem vindt onder christelijk conservatieve kringen in alle kerken.

In zeer katholieke landen als Polen, Hongarije en in andere Europese landen wordt immigratie van hulpzoekende niet-westerse mensen tegengewerkt.

Ook in het overwegend protestantse Denemarken is wantrouwen jegens de vreemdeling een politiek issue.

Maar het probleem is niet beperkt tot Europa alleen: Steve Bannon, een 'volijverig' katholiek en voormalig Amerikaans veiligheidsadviseur, die de president adviseerde om Mexicaanse vluchtelingen kinderen te scheiden van hun moeders, polemiseert al jaren tegen bisschoppen en kerken die belang hechten aan sociale aspecten en mensenrechten.

Hij is sinds kort ook in Europa actief. Vanuit de Biblebelt in de VS wordt president Trump terdege gesteund in zijn anti-immigratiepolitiek.

Mariënborg stelt de vraag hoe dit alles in verhouding staat tot de boodschap die Jezus ons heeft gebracht: een boodschap immers van naastenliefde. 'Ik was een vreemdeling en jullie namen mij niet op' (Mt.25,43).

In boven genoemde landen spelen kerken nog steeds een grote rol in het dagelijks leven en zijn nog steeds in staat de politiek te beïnvloeden.

In andere landen is de rol van de kerken in de maatschappij kleiner geworden, maar ook hier zijn zij nog steeds de aangewezen boodschapper van menslievendheid.

MARIENBURG NODIGT UIT:

NATIONAAL FORUM

CHRISTENDOM EN XENOFOBIE

ENTREEBIJDRAGE €10,- incl. ontvangst.

INSCHRIJVEN NOODZAKELIJK VIA WWW.MARIENBURGVERENIGING.NL

DEELNAME

SPREKERS

DRS. SOPHIE IN 'T VELD
EUROPARLEMENTARIËR

PROF.DR. STEFAN PAAS
THEOLOOG DES VADERLANDS 2018

HENK BAARS
GESPREKSLEIDER

ZATERDAG 30 NOVEMBER 2019

VAN 10.30 TOT 13.00 UUR / DOMINICUS KERK, SPUISSTRAAT 12, AMSTERDAM

- Spannen kerken zich voldoende in om -de christelijke boodschap indachtig- tegenwicht te geven aan opkomend nationalisme en daaruit voortkomende xenofobie?
- Speelt het feit dat veel vluchtelingen niet christelijk zijn (veelal moslim) een rol?
- Hoe moet een "goede" christen zich opstellen?

www.marienburgvereniging.nl
secretariaat@marienburgvereniging.nl

Koffiedrinken op Ordune

Wist u dat het mogelijk is om elkaar iedere week te ontmoeten?

Op woensdagochtend staat van 10.00 tot 11.30 uur de deur van het kantoor van de San Salvator geloofsgemeenschap op Ordune voor u open. De gastvrouwen van de San Salvator ontvangen u met een kopje koffie en een luisterend oor. We hopen dat ook mensen uit de wijk hun weg naar Ordune weten te vinden.

U bent van harte welkom !

Agenda

21 september GEEN VIERING in CELLO

22 september Vredesviering 10.00 uur Grote kerk

GEEN VIERING IN CELLO

22 september	Vredeswandeling	14.00 uur	bij de Marokkaanse Moskee Vogelstraat
24 september	Onze Vader avond	19.30 uur	Ordune
5 oktober	Kledinginzameling	10-14.00 uur	Ordune
5 oktober	Regenboogviering	16.30 uur	stadsklooster San Damiano
10 oktober	Adviesraad	19.30 uur	Ordune
21 oktober	ZIN in film	19.00 uur	Verkadefabriek
23 oktober	ZIN in film	14.00 uur	Verkadefabriek
23 oktober	Informatieavond Eerste communie	20.00 uur	Ordune
2 november	Allerzielenviering	19.00 uur	Cello
27 oktober	Bruismoment Diaconie	na de viering	Cello
5 november	Dag van de dialoog	Diverse locaties in de stad	
7 november	Dag van de dialoog	Diverse locaties in de stad.	
8 november	Dienstenveiling	17.30 uur	Cello
9 november	Dag kleine geloofsgemeenschappen		Roermond
13 november	Onze Vaderavond	19.30 uur	Ordune
21 november	Algemene Ledenvergadering	19.30 uur	Cello

Liefde, bron ten leven.

Anthoon Budel heeft naast zijn boek 'Omzien naar elkaar', dat hij in eigen beheer uitgeeft, ook een website gerealiseerd onder de naam 'liefdes-intens'. Met diverse teksten, voordrachten en verhalen, waarin hij liefde als bron van ons bestaan schetst. Zijn teksten en verhalen kun je lezen als een uitnodiging om met elkaar het verhaal van Christus te leven.

Iedereen kan er kennis van nemen door naar www.liefdesintens.nl te gaan. Je kan daar snel een tekst, die je mooi vindt, kopiëren en vanaf het scherm plakken in een Word-programma. Je kunt die bijvoorbeeld mooi voorlezen tijdens het begin of einde van een viering, bijeenkomst of vergadering. De pagina's zijn bedoeld als een warming up voor een nieuwe tijd, met liefdesverwijzingen naar een omgang in het publieke domein.

Liefdes-intens kan je ook lezen als een voorbeeld dat we allemaal verbonden zijn met 'levensenergie' en dat we deze energie op een mooie respectabele wijze met elkaar kunnen delen, in omgaan met elkaar.

Zie zijn website: www.liefdesintens.nl

LAAT
DIT
NIET
GEBEUREN!!

Vredeszondag 22 september
viering grote kerk
geen viering in Cello

In de vorige Salvatoriaan maakten we melding van een bruismoment over Diaconie. We hebben besloten dit moment te verplaatsen naar zondag 27 oktober. Dan gaan we na de viering met elkaar in gesprek over onze diaconale betrokkenheid.

Vieringen San Salvatorgemeenschap in het **Dagcentrum Cello**, van der Eygenweg 1 Den Bosch zijn zaterdags om 19.00 uur en zondags om 10.30 uur. Voorafgaand aan de viering 's zondags is het mogelijk om vanaf 10.00 uur deel te nemen aan een stilte-meditatie.

SAN SALVATORGEMEENSCHAP
Ontmoetings- en kantoorruimte 'Ordune'
Schaarhuispad 131
5231 PP 's-Hertogenbosch
tel.: 06-48645507
Bereikbaar op MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG van 09.30 tot 11.30 uur

info@sansalvatorgemeenschap.nl
www.sansalvatorgemeenschap.nl

rek.nr.: NL96 INGB 0006040713
t.n.v. San Salvator in Beweging

De Salvatoriaan:

redactie: Marga van de Koevering
Ton van Iersel-Oomens
Franneke Hoeks

vormgeving:
Vincent Elemans

kopij graag naar:
salvatoriaan@sansalvatorgemeenschap.nl

of inleveren bij 'Ordune'
Uiterlijk zondag 10 november 2019